

Milojica Jaćimović: Biografija

Rođen sam 1. marta 1950. godine u selu Bistrica kod Bijelog Polja. Osnovnu školu sam završio u Bistrici, prvi razred gimnazije u Bijelom Polju, a ostala tri razreda u Matematičkoj gimnaziji u Beogradu. Poslije završetka srednje škole upisao sam se 1969. godine na studije Matematike, na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Beogradu. Studije sam završio 1973. godine. Nakon završetka studija, 1. novembra 1973. godine zapsolio sam se na Ekonomskom fakultetu u Podgorici kao asistent na predmetu Matematika, i od tada pa sve do odlaska u penziju radio sam na univerzitetskim jedinicama Univerziteta Crne Gore. Na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Beogradu završio sam i 1977. godine, postdiplomske studije odbranom magistarskog rada čiji je naslov "Minimizacija kvadratnog funkcionala". Kada sam 1977. godine dobio mogućnost da idem na usavršavanje u Moskvu, na Moskovski državni univerzitet, Ekonomski fakultet je pokazao puno razumijevanje i spremnost da mi pomogne, pored ostalog i finansijski. Odlaskom na Moskovski državni univerzitet, makar samo na jednu studijsku godinu (1977/78), otvorile su mi se nove mogućnosti. Moj naučni rukovodilac je bio (i ostao) Fjodor Pavlovič Vasiljev, izvanredan specijalista u oblasti metoda optimizacije, pisac značajnog broja radova i nekoliko udžbenika, veoma dobronamjeran prema svojim učenicima. Pojavila se tada mogućnost komunikacije sa značajnim brojem kolega-matematičara (starijih ali i mlađih) različitih specijalnosti, mogućnost posjećivanja različitih naučnih seminara, prije svega na Fakultetu numeričke matematike i kibernetike na kojem sam boravio, ali i na Mehaničko-matematičkom fakultetu Moskovskog univerziteta, mogućnost rada u bibliotekama koje su bile odlično snabdjevene savremenom literaturom. Kratko, atmosfera za bavljenje naukom bila je veoma podsticajna a ja sam se trudio da ovaj boravak iskoristim na najbolji način. Za vrijeme tog boravka, uspio sam da dobijem rezultate na osnovu kojih sam po povratku u Podgoricu, napisao doktorsku disertaciju pod naslovom "Iterativna regularizacija metoda minimizacije", koju sam u aprilu 1980. godine odbranio na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta u Beogradu.

Na Univerzitetu Gore je 1979. godine osnovan Institut za matematiku i fiziku, i već 1980. godine, počela je nastava na studijskom programu Matematika i studijskom programu Fizika. U to vrijeme, na Institutu za matematiku i fiziku u cjelini, postojala je vrlo dobra atmosfera za bavljenje matematikom i fizikom, za što je posebnu zaslugu imao prvi direktor Instituta prof. dr Predrag Obradović. Ja sam tada (1980. godine) biran za docenta na predmetima Optimalno upravljanje i Matematika na nematičnim fakultetima. Te godine počela je i nastava na novoosnovanom Građevinskom fakultetu i ja sam na tom fakultetu održao prvo predavanje. Bio sam, tada, određen i da prvom dekanu Građevinskog fakulteta prof. dr Luki Vujoševiću pomazem u organizaciji nastave na tom fakultetu. U zvanje vanrednog profesora na Odsjeku za Matematiku Prirodno-matematičkog fakulteta izabran sam 1986. godine, a u zvanje redovnog profesora 1991. godine. Držao sam predavanja na nekoliko fakulteta Univerziteta Crne Gore, na osnovnim, specijalističkim, magistarskim i doktorskim studijama (Numerički praktikum, Matematika III, Matematika IV i Matematika V na Odsjeku za fiziku, Matematika III i Matematika IV na Elektrotehničkom fakultetu, Matematika i Statistika za farmaceute na Farmaceutskom fakultetu, Programiranje na Ekonomskom fakultetu, Analitička geoemetrija, Linearna algebru, Analiza I, Teorija mjere, Funkcionalna analiza, Optimalno upravljanje, Matematičko programiranje, Metode optimizacije, Teorija igara, Matematički modeli u ekonomiji, Izračunavanja u matematičkoj analizi, Napredna analiza (magistarske studije) na Odsjeku za matematiku).

Posebno ističem da sam držao predavanja na predmetu Optimalno upravljanje, jer se nekoliko studenata koji su pripadali prvim generacijama studenata Instituta za matematiku i fiziku, zainteresovalo za ovu

oblast, koja je i inače u to vrijeme bila popularna među matematičarima. Tadašnji studenti a danas afirmisani matematičari i univerzitetski nastavnici, (Izedin Krnić, Anđelija Nedić i Oleg Obradović) izabrali su ovu oblast (Optimizacija: teorija, metode, primjene) za svoju buduću specijalnost. Ja sam ih u tome prirodno podržavao i oni su boravili na stručnom usavršavanjima u Moskvi na Fakultetu za numeričku matematiku i kibernetiku Moskovskog državnog univerziteta, na Katedri matematičke fizike, na kojoj je radio F. P. Vasiljev. Danas su Izedin Krnić i Oleg Obradović redovni profesori Univerziteta Crne Gore, a Anđelija Nedić je redovni profesor na Državnom univerzitetu Arizone (SAD), vrlo istaknuti stručnjak u oblasti Metoda optimizacije. Oni su svoje magistarske radove i doktorske disertacije (I. Krnić i O. Obradović) branili na Prirodno-matematičkom fakultetu u Beogradu i ja sam prirodno bio član odgovarajućih Komisija za ocjenu i odbranu, a Anđelija Nedić je poslije završenih postdiplomskih studija, doktorsku disertaciju branila na MIT-u (SAD). Ja sam kasnije bio mentor, komentor ili član Komisija za odbranu više magistarskih i doktorskih disertacija. Neke od tih disertacija odnose se na Primijenjenu matematiku a druge na probleme koji su vezani za nastavu matematike.

Boravci I. Krnića, A. Nedić i O. Obradovića u Moskvi i njihovo usvršavanje na Fakultetu za numeričku matematiku i kibernetiku bili su za mene dodatni motiv da produžim svoje naučne kontakte sa F. P. Vasiljevim i uopšte sa matematičarima koji su radili na ovom fakultetu, tako da sam više puta odlazio na kraće studijske boravke na Moskovski državni univerzitet i intenzivno radio na temama koje su otvorile prilikom mog prvog boravka u Moskvi i prilikom rada na disertaciji. Jednu grupu mojih radova čine radovi iz tog perioda i to su uglavnom zajednički radovi sa F.P. Vasiljevim i A. Nedić, koji se odnose na razvoj numeričkih metoda za rješavanje zadataka minimizacije i adaptaciju tih metoda za rješavanje nekorektnih zadataka minimizacije. Sa I. Krnićem i O. Obradovićem sam zajedno radio na izučavanju zadataka minimizacije kvadratnog funkcionala (egzistencija rješenja, korektnost zadataka, metodi regularizacije). Radovi koji se odnose na ove probleme čine drugu cjelinu. Za mene, novi važan momenat u naučnoj biografiji je saradnja sa veoma talentovanom dr Nevenom Mijajlović sada docentom Prirodno-matematičkog fakulteta UCG. Saradnja je počela 2007. godine, kada je ona završila osnovne studije kao najbolja u svojoj generaciji. Ona je, uz moje mentorstvo, završila magistarske i doktorske studije na Prirodno-matematičkom fakultetu Univerziteta Crne Gore. Naslov doktorske disertacije Nevene Mijajlović "Metode za rješavanje kvazivarijacionih nejednakosti" ukazuje na oblast kvazivarijacionih nejednakosti, relativno novu u matematičkoj nauci. U okviru ove teorije mogu se opisati i zadaci Optimizacije i zadaci Teorije igara, i mnogi drugi i pri tome u opštijoj formi. Mi i dalje radimo u toj oblasti, naša saradnja traje, i vjerujem da će donijeti nove rezultate. U posljednje dvije godine, i dalje sarađujući sa dr Nevenom Mijajlović, bavim se i matematičkim modelima u ekologiji, posebno metodama utvrđivanja uslova stabilnosti modela populacione dinamike. Sa kolegama sa Metalurškog fakulteta Univerziteta Crne Gore (prof. dr Svetozarom Blečićem i posebno sa prof. dr Mitrom Mišovićem), radio sam na izradi i razvoju matematičkih modela za zadatke teorije plastičnosti i primjeni tih modela u praktičnim istraživanjima. Ukupno sam bio član komisija za ocjenu i odbranu 12 doktorskih disertacija i više od 15 magistarskih radova. Bio sam mentor za izradu šest magistarskih radova i tri doktorske disertacije.

Na Institutu za matematiku i fiziku obavljao sam i funkcije rukovodioca Odsjeka za matematiku a u jednom kratkom periodu i šefa Računskog centra, koji je tada bio u sastavu Instituta. Kasnije je Institut za matematiku i fiziku, osnivanjem Odsjeka za biologiju i odgovarajućeg studijskog programa preimenovan u Prirodno-matematički fakultet, i bio sam dekan tog Fakulteta u dva mandata (od 2001-2007), a bio sam i predstavnik Fakulteta u Senatu Univerziteta Crne Gore i član Upravnog odbora Univerziteta.

Od 2004. do 2016. godine bio sam predsjednik Društva matematičara i fizičara Crne Gore, a po toj osnovi bio sam i predstavnik Srbije i Crne Gore u Internacionalnoj matematičkoj uniji (IMU). Mene je u okviru djelatnosti Društva, posebno zanimalo rad sa talentovanim učenicima i uopšte popularizacija matematike. Poslije završenog fakulteta, zajedno sa kolegama sa tadašnjeg Instituta za matematiku i fiziku, pokrenuli smo tada prilično zamrlu organizaciju takmičenja učenika osnovnih i srednjih škola u Crnoj Gori. Bio sam nekoliko godina i predsjednik Komisije za rad sa mladim matematičarima tadašnjeg Saveza Društava matematičara Jugoslavije, a učestvovao sam u organizaciji skoro svih matematičkih takmičenja u Crnoj Gori od 1973. do 2017. godine. Ja se tim poslom (držanje dodatne nastave za djecu koja imaju posebna interesovanja za matematiku i organizacijom takmičenja) bavim i poslije odlaska u penziju.

Kao predsjednik Društva matematičara i fizičara Crne Gore, učestvovao sam u organizaciji nekoliko naučnih skupova a bio sam i član nekoliko programskih odbora međunarodnih naučnih konferencija. Bio sam predsjednik Programskih odbora IX kongresa matematičara S.R. Jugoslavije (Petrovac, 1995) i XI kongresa matematičara Srbije i Crne Gore (Petrovac, 2004.godine), I kongresa matematičara Crne Gore (Petrovac 2010). Bio sam član programskih odbora Moskovske međunarodne konferencije za operaciona istraživanja (ORM, 2016. i 2018.) i član Programskog odbora XV Bajkalske međunarodne škole-seminara Metodi optimizacije i njihove primjene. Jedan sam od osnivača i kopredsjednik Programskog odbora naučne konferencije Optimization and Applications (OPTIMA), koja se svake godine održava ili u Crnoj Gori ili u Portugaliji. Član sam redakcije časopisa *Mathematica Montisnigri* i *YUJOR (Yugoslav Journal of Operations Research)*.

Za vanrednog član Crnogorske akademije nauka i umjetnosti izabran sam 1996. godine, a za redovnog člana 2003. godine. Sekretar sam Odjeljena prirodnih nauka CANU i u tom svojstvu sam urednik *Glasnika Odjeljenja prirodnih nauka CANU*, a bio sam i urednik još nekoliko drugih izdanja Akademije.

dr Milojica Jaćimović
redovni profesor PMF-a u penziji